

มูลเหตุจูงใจในการป้องกันรักษาป่าต้นน้ำลำธาร ของราษฎรบ้านธาตุ
ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง
จังหวัดเชียงราย

CAUSES OF MOTIVATION TO PROTECT WATERSHED AREAS OF BANTART
PEOPLE, TAMBON MAE SA-LONGNOK, AMPHUR MAE FA-LUANG,
CHIANGRAI, THAILAND

นางนภา ศรีประเสริฐ

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการเกษตรและป่าไม้
พ.ศ. 2541

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

บทคัดย่อ

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ ความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการเกษตรและป่าไม้

มูลเหตุจูงใจในการป้องกันรักษาป่าต้นน้ำลำธาร ของราษฎรบ้านธาตุ ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

โดย

นางนภา ศรีประเสริฐ

ธันวาคม 254

ประธานกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.เทพ พงษ์พานิช

ภาควิชา/คณะ

ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง มูลเหตุจูงใจในการป้องกันรักษาป่าต้นน้ำลำธารของราษฎรบ้านธาตุ ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ประชากรผู้ให้ข้อมูลคือ หัวหน้าครอบครัว จำนวน 87 คน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมคือ แบบสัมภาษณ์ การรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการในเดือนตุลาคม 2541 วิเคราะห์ข้อมูลโดยคอมพิวเตอร์จากโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีจำนวนใกล้เคียงกันระหว่างเพศชายและเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 39 ปี มากกว่าครึ่งไม่ได้รับการศึกษา และเกือบทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 7 คน ส่วนใหญ่มีพื้นที่ในการถือครองของครอบครัวระหว่าง 1-5 ไร่

ผู้ให้ข้อมูลมีมูลเหตุจูงใจในการป้องกันรักษาป่าต้นน้ำลำธาร โดยการไม่ตัดไม้ทำลายป่าและเข้าร่วมกิจกรรมปลูกป่า เนื่องจากผลประโยชน์ทางตรงจากทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งได้แก่ ของป่าและมีมูลเหตุจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมด้านไฟฟ้า ปรากฏว่ามาจากผู้ให้ข้อมูลกลัวป่าได้รับความเสียหาย แต่ในขณะเดียวกันพบว่าไม่มีมูลเหตุจูงใจ ผู้ให้ข้อมูลในการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ สำหรับปัญหาในการดำเนินงานที่สำคัญคือ ปัญหาไฟฟ้า โดยมีข้อจำกัดเรื่อง พื้นที่ เป็นอุปสรรคในการดำเนินการปลูกป่าเพิ่มเติม เงื่อนไขที่ผู้ให้ข้อมูลต้อง

(4)

การในการดำเนินงานต่อไป คือ ต้องการให้หน่วยงานราชการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนในเรื่อง การป้องกันและควบคุมไฟฟ้า ทั้งนี้ต้องการให้หน่วยงานราชการซึ่งได้แก่ กรมป่าไม้ เข้ามีส่วนร่วมกับชาวบ้านในการดำเนินงาน รวมไปถึงเป็นผู้ดูแลป่าต่อไป

ABSTRACT

Abstract of special problem submitted to the Graduate School of Maejo University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Science in Agriculture and Forestry Administration

CAUSES OF MOTIVATION TO PROTECT WATERSHED AREAS OF BANTART
PEOPLE, TAMBON MAE SA-LONGNOK, AMPHUR MAE FA-LUANG,
CHIANGRAI, THAILAND

By

MRS.NAPA SRIPRASERT
DECEMBER 1998

Chairman: Associate Professor Dr.Thep Pongpanich
Department/Faculty: Department of Agricultural Extension,
Faculty of Agricultural Business

This research was conducted to study causes of motivation in the protection of watershed areas of Bantart people, Tambon Mae Sa-longnok, Amphur Maefa-luang, Chiangrai. The data were collected by means of interview schedules from 87 family leaders in October 1998, and analyzed by using the SPSS.

The results revealed that male and female respondents were similar in number and had an average age of 39 years. More than half of them did not have formal education. Almost all of them were Buddhists. There was an average of people in the family. Most families owned 1-5 rai of land.

The respondents' motivation in the protection of watershed areas i.e. not cutting wood and taking part in afforestation, resulted from direct advantages from forest resources, namely forest products. Their motivation in participation in forest fire activities was due to the fact that they did not want the forests to be damaged. The

respondents were found to have no motivation in growing vetiver grass to conserve soil and water. Their important problem in working was forest fires; limited areas were obstacles to reforestation. The respondents wanted governmental agencies to support forest fire prevention and control; they wanted the Royal Forest Department to cooperate with villagers as well as to be responsible for forest maintenance.